

Riktlinje - Barnomsorg i Värnamo kommun

Riktlinjer, köregler och avgifter

gällande förskola, fritidshem och annan
pedagogisk verksamhet för barn i åldern

ett till tolv år

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Barn- och utbildningsnämnden § 17

Dokumentet gäller från: 24-08-21

Dokumentet gäller för: Barn- och utbildningsförvaltningen

Dokumentansvarig: Verksamhetschef förskolan

Bakgrund

Ur Skollagen (2010:800) Hemkommunen ansvarar för att utbildning i *förskola* kommer till stånd för alla barn i kommunen som ska erbjudas förskola och vars vårdnadshavare önskar det. Hemkommunen får fullgöra sina skyldigheter genom att erbjuda barnet motsvarande utbildning i fristående förskola. *Förskolan* ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. När vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader. Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Varje kommun ska erbjuda utbildning i *fritidshem* för elever i kommunens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola. *Fritidshemmet* ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Utbildning i fritidshem ska erbjudas så snart det framkommit att eleven har behov av en sådan plats. En elev ska erbjudas utbildning i fritidshemmet i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Huvudmännen ska för undervisning använda lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren eller förskolläraren ska bedriva. Utöver lärare eller förskollärare får det i undervisningen i *fritidshemmet* och *förskolan* finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas. Kommunen ska sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda ett barn *pedagogisk omsorg* om barnets vårdnadshavare önskar det. Sådan omsorg ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. Förskolan har en egen läroplan, (Lpfö18). För fritidshem gäller samma läroplan som för grundskolan (Lgr 22).

Vem kan få barnomsorg?

Vårdnadshavare skall efter ansökan beviljas plats i förskola, fritidshem eller annan pedagogisk omsorg (ex. familjedaghem). Vårdnadshavare skall efter ansökan meddelas och informeras om placering. Förskola och annan pedagogisk verksamhet (ex. familjedaghem) skall tillhandahållas från och med barnet fyllt ett år. Fritidshem avser elever i förskoleklass till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år och som går i skola.

Förskola

Förskola samt annan pedagogisk verksamhet (ex. familjedaghem) skall tillhandahållas efter familjens behov. Verksamheten bedrivs i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete, studier eller om barnet/eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Barnets tid i verksamheten baseras på:

- vårdnadshavarnas arbetstid inklusive restid alternativt vårdnadshavarnas studietid inklusive restid
- barnets eget behov på grund av familjens situation i övrigt barnets eget behov
- rektor har rätt att inhämta information om vårdnadshavarnas schema och arbetsgivarintyg vid enstaka fall.

Arbetsökande och föräldraledigas barn har rätt från ett års ålder till plats i förskola. Barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga skall erbjudas plats tre timmar per dag eller 15 timmar per vecka. Timmarna bör fördelas jämnt över

veckans dagar. Förläggningen av vistelsetiden beslutas av skolledningen efter samråd med vårdnadshavare och personal.

Vårdnadshavare som blir sjukskrivna och som har barn i barnomsorgen behåller sin rätt till barnomsorg. Avgift betalas enligt vanlig taxa. Samma regler gäller vid graviditetspenning.

Vårdnadshavare som tar ut föräldrapenning och ledighet för barnet enligt föräldraledighetslag (1995:584) har inte rätt att lämna sitt barn på förskolan.

Fritidshem

Fritidshem skall tillhandahållas efter familjens behov. Verksamheten bedrivs i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete, studier eller om barnet/eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Barnets tid i verksamheten baseras på:

- vårdnadshavarnas arbetstid inklusive restid alternativt vårdnadshavarnas studietid inklusive restid
- barnets eget behov på grund av familjens situation i övrigt
- barnets eget behov

Arbetsökande och föräldraledigas barn har ej rätt till fritidshemsverksamhet.

Vårdnadshavare som blir sjukskrivna och som har barn i fritidsverksamheten behåller sin rätt till barnomsorg i samråd med rektor. Avgift betalas enligt vanlig taxa. Samma regler gäller vid graviditetspenning.

Byte mellan förskola och fritidshemmet

Fram till huvudsemesterns slut är barnen placerade på förskolan, i samband med huvudsemesterns slut avslutas alla platser automatiskt på förskolan. Om du som vårdnadshavare har gjort en aktiv sökning till en fritidsplats på IST- Administration blir ditt barn tilldelad en plats på fritidshemmet. Om ditt barn går på avgiftsfri allmän förskola 15 h så sägs denna plats upp i samband med skolavslutningen varje år. Vill du som vårdnadshavare avsluta förskoleplaceringen tidigare och inte önskar fritidshemsplacering för ditt barn har du som vårdnadshavare ansvaret att säga upp förskoleplatsen själv via e-tjänsten Hantera förskole- och fritidshemsplacering [Ansök eller säg upp plats - Värnamo kommun \(varnamo.se\)](https://varnamo.se/ansok-eller-sag-upp-plats)

Skollovsplats

Skollovsplats är avsedd för barn i behov av omsorg endast på lov dagar och studiedagar. För skollovsplatser uttages tre månadsavgifter per år. Avgiften fördelas och debiteras på tolv månader per år. Avgiften beräknas på samma sätt som för fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet (ex. familjefritidshem) i övrigt.

Anmälan

För att vara säker på en plats måste behovet anmälas fyra månader i förväg. Ditt barn ska erbjudas plats i en förskola senast fyra månader efter att ansökan kommit in om inte ett senare datum önskas.

Du får erbjudande om plats senast en månad före önskat placeringsdatum. Om det finns möjlighet erbjuds plats tidigare

Du kan ansöka om plats till både offentliga och fristående förskolor samt fritidshem via vår e-tjänst [Ansök eller säg upp plats - Värnamo kommun \(varnamo.se\)](https://varnamo.se/ansok-eller-sag-upp-plats)

Köbekräftelse skickas ut så snart anmälan registrerats.

Placering

Vid ansökan räknas barnets födelsedatum som ködatum vid nyplacering. Yngre syskon erhåller äldre syskons födelsedatum i turordningen för placering i förskola

där ett äldre syskon är inskrivet. Turordningen bygger på de barn som söker plats inom 4 månader. När det finns plats placeras barnen efter födelsedatum. Vid placering tas i möjligaste mån hänsyn till familjens önskemål, syskons placering och närhet till hemmet. Tilldelning av plats sker med hänsyn till den sökandes önskemål samt tillgång av plats.

Vid kö till förskola eller pedagogisk omsorg:

- placeras först barn i turordning med syskon inskrivet på den aktuella förskolan,
- därefter placeras barn, ”nyplacering” i turordning,
- i augusti månad ses omplaceringskön över om det finns möjlighet att erbjuda förstahandsval efter turordning. Omplacering ändras tillfälligt till nyplacering inför placeringarna augusti. Gäller ej de barn som fått nya placeringar från 1 april innevarande år.
- Om barnet är frånvarande från förskolan två månader eller mer och det inte föreligger särskilda behov mister vårdnadshavaren rätten till placering på förskolan.

Placering i två kommuner

Enligt skollag är det den kommun där barnet är folkbokfört som ansvarar för att barnet erbjuds plats i förskolan. I propositionstext står ett förtydligande till skollagen, bestämmelsen innebär inte att barn som bor hos vårdnadshavare i olika kommuner ska erbjudas att växelvis placering i de olika kommunernas förskolor. Erbjudandet av förskoleplacering följer skollagens intentioner och erbjuder ej möjligheten till dubbla placeringar dvs. samtidigt i två olika kommuners förskolor.

Introduktion

Introduktionstiden i förskola eller annan pedagogisk verksamhet (ex. familjedaghem) uppgår till två veckor och i fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet (ex. familjefritidshem) en vecka.

Under introduktionstiden deltar föräldern i lämplig omfattning. Föräldrarna lämnar barnet efter samråd med personalen enligt de rutiner som förskolan/fritidshemmet eller annan pedagogisk verksamhet (ex. familje- daghem-/fritidshem) har. Många barn börjar sina introduktioner efter semesteruppehållet och verksamheten kan endast ta emot några barn åt gången för att det ska bli kvalitativa möten. Förskolor erbjuder introduktionsdatum efter köplats på respektive förskola.

Schemaändringar

Förändras barnets/elevens omsorgsbehov ska nytt schema lämnas via appen IST home. För barn placerade i fristående förskola/fritidshem läggs schema in e-tjänsten Hantera förskole- och fritidshemsplacering.

Öppethållande

Förskolor och fritidshem är öppna mellan klockan 6.00 och 18.30 på vardagar. Förskolan och fritidshemmet omorganiserar sin verksamhet fyra veckor under semesterperioden samt under juledigheten. Ett skriftligt intyg krävs från vårdnadshavare där arbetsgivaren styrker att man arbetat under veckorna som sommar- och julöppet organiseras. Under denna period förutsätts det att barnen är lediga om vårdnadshavare har semester, är föräldraledig eller har annan form av ledighet.

Omsorg på obekvämt arbetstid

Vid ansökan om omsorg på obekvämt arbetstid görs en individuell bedömning utifrån kommunens möjlighet att erbjuda omsorg på obekvämt tid. Utredningen ska göras med hänsyn till föräldrarnas arbete och situation i övrigt. Vårdnadshavares

reella möjligheter att själva ordna omsorg skall ingå i bedömningen. Avgift uttages enligt maxtaxans regler.

Vid behov ombesörjer Värnamo kommun taxi till nattis från förskola/fritids.

Omsorg på obekvämt arbetstid finns mellan 17:00-08:00 vardagar samt varannan helg (jämna veckor) hela dygnet till nästkommande vardag. Övriga helger och storhelger håller verksamheten stängt. Nattis stänger klockan 22:00 på fredag alternativt sista vardagen inför de helger eller storhelger man håller stängt och öppnar 20:00 söndag eller sista stängda helgdag kväll efter ovanstående regler. Omsorg på obekvämt tid erbjuds inte under semesterperioden om 4 veckor. (Veckorna kan variera mellan 27–31)

Nattis tillhandahåller omsorg på vardagsmorgnar endast för övernattande barn. Omsorgsbehovet räknas arbetstid samt restid till arbetet. Vårdnadshavare som har gemensam vårdnad men är folkbokförda på olika adresser, förväntas gemensamt kunna lösa barnets behov av tillsyn på obekvämt arbetstid (föräldrabalken Kap 6 § 1, §2). Fyra månaders kö gäller även för ansökan till nattisverksamheten. Man erhåller en plats som måste sökas på nytt i augusti månad varje år. För vårdnadshavare med timanställning måste plats sökas på nytt två gånger om året.

I övrigt skall nedanstående regler vara uppfyllda;

- ensamstående vårdnadshavare med obekvämt arbetstid, eller där båda vårdnadshavarna och eventuell partner folkbokförd på barnets adress har obekväma arbetstider.
- Med omsorgsbehovet menas arbetstid inklusive restid till och från arbetet.
- Arbetsgivarintyg samt schema ska lämnas in av båda vårdnadshavarna till placeringsassisterna.
- Om man har ett eget företag ska man lämna in F-skattsedel som beskriver arbetets innehåll och förläggning.

Beslut fattas av rektor och går ej att överklaga. Efter samlad bedömning av barnets situation kan huvudman besluta att avsluta placeringen, om inte barnet närvarat under två månader. Om missbruk sker kan man mista platsen på Nattis genom beslut av Barn- och utbildningsnämnden.

Arbete på obekvämt arbetstid eller skiftarbete

Behov av sovtider för vårdnadshavare i samband med skiftarbete eller arbete på obekvämt arbetstid beviljas beroende på arbetspassets längd och förläggning med max åtta timmar efter arbetspasset samt restid till och från arbetsplatsen. Behov av vila innan arbetspass beviljas ej om inte särskilda skäl föreligger.

Uppsägning av plats

Uppsägningstiden är två månader och räknas från den dagen uppsägningen gjorts via e-tjänsten, förskola/fritidshem på [Ansök eller säg upp plats - Värnamo kommun \(varnamo.se\)](https://www.varnamo.se) eller inkommit skriftligen till Värnamo kommun. Under uppsägningstiden gäller betalningsskyldighet. Efter samlad bedömning av barnets situation kan huvudman besluta att avsluta placeringen, om inte barnet närvarat under två månader.

Vårdnadshavare som säger upp en plats inom förskola/fritidshem och sedan ansöker om en ny plats inom fyra månader, ska betala enligt maxtaxans regler, för den mellanliggande tiden.

Vårdnadshavare som inte har gemensamt hushåll har skyldighet att framföra en uppsägning från båda hushållen.

Byte mellan avgiftsbelagd förskola och allmän förskola

Om barnet har en avgiftsbelagd förskoleplats och endast önskar avgiftsfri allmän förskola gäller följande:

- e-blankett fylls i på hemsidan
- inför inkommande handling innan den 15:e i varje månad sker avgiftsförändringen nästkommande månad
- ansökningar som kommer in efter den 15:e sker avgiftsförändringen två månader efter.
- OBS! avgiftsförändring i augusti måste lämnas in redan den 15:e juni.

Vårdnadshavaren ansvarar för att anmäla önskemålet på [Ansök eller säg upp plats - Värnamo kommun \(varnamo.se\)](#)

Övergångar från förskoleverksamhet till fritidshemsverksamhet

Vid övergångar från plats i förskolan till plats i fritidshem och under förutsättning att platsen inte sägs upp, övergår förskoleplatsen i samband med ansökan via E-tjänst Hantera förskole- och fritidshemsplaceringar till en fritidshemsplats då vårdnadshavare ansöker via e-tjänsten. Uppsägning av barnomsorgsplacering sker digitalt via IST Förskola, tänk på att det är 2 månaders uppsägning av platsen. Avgiften övergår till fritidshemstaxa i samband med uppstart efter huvudsemestern.

Allmän förskola

Den allmänna förskolan erbjuder alla barn från och med höstterminen 3 dagar efter skolstart det år då de fyller tre år och bedrivs inom den ordinarie förskolan och omfattar 525 timmar/år.

Den allmänna förskolan bedrivs i huvudsak under höst- och vårtermin (följer grundskolans terminstider med undantag av de tre första skoldagarna). Under lov- och studiedagar samt jul- och sommarferier är den allmänna förskolan stängd.

- För barn placerade inom förskola och annan pedagogisk verksamhet (ex, familjedaghem) görs ett avdrag på avgiften för allmän förskola motsvarande 525 timmar fördelat på 12 månader. Justering av barnomsorgsavgiften sker automatiskt, ingen anmälan behöver göras.
- Vårdnadshavare som inte har behov av plats inom förskola eller i annan pedagogisk verksamhet (ex familjedaghem) har rätt till allmän förskola från höstterminen barnet fyller 3 år.

Den allmänna förskolan är förlagd till och ingår i förskoleverksamhetens ordinarie verksamhet. Förläggningen av vistelsetider för barn som endast deltar i den allmänna förskolan beslutas av skolledningen för respektive förskola i samråd med personal och vårdnadshavare.

Väljer man som vårdnadshavare endast allmän förskola (avgiftsfri) **har barnet inget omsorgsbehov** och är därför ledigt vid alla lov, studiedagar samt jul- och sommarferier.

För barn med ovanstående placering dvs. endast i den allmänna förskolan uttages ingen barnomsorgsavgift. Se information byte mellan avgiftsbelagd förskola och allmän förskola.

Föräldrarna skall digitalt (IST) eller skriftligt på avsedd blankett anmäla sitt behov av barnomsorg så snart det är möjligt dock senast 4 månader före önskat startdatum.

Sekretess

Om skattemyndigheten har beslutat att ge vårdnadshavare sekretessmarkering, ska vårdnadshavare ta direktkontakt med placeringsassistent när du söker barnomsorg eller fritidsverksamhet.

Barnomsorgsplats

Det är barnets vårdnadshavare som ansöker om barnomsorgsplats och blir platsinnehavare. Bor vårdnadshavare i samma hushåll blir båda ansvariga för barnomsorgsavgiften.

Vårdnadshavare som inte har gemensamt hushåll, men gemensam vårdnad, ska båda vara platsinnehavare om båda utnyttjar barnomsorg eller fritidsverksamhet. Barnet har en placering, men vårdnadshavare ska räknas som separata hushåll och få var sin räkning (delad faktura) om så önskas.

Avgiftsgrundande inkomst-inkomstuppegifter

I samband med placering lämnar vårdnadshavaren/vårdnadshavarna uppgift om avgiftsgrundande årsinkomsten delat med 12 månader, detta blir den genomsnittliga månadsinkomsten och utgör *inkomstuppegiften*.

Inkomstuppegiften ligger till grund för debiteringen av avgift. Vid förändrad inkomst skall ny inkomstuppegift lämnas. Lämnas inte inkomstuppegift in tas högsta avgift ut. Grundregler för fastställande av barnomsorgsavgift.

Maxtaxa gäller för förskola, pedagogisk omsorg (ex familjedaghem) och fritidshem. Avgiften är beroende på familjens sammanlagda bruttoinkomst per år. Månadsinkomsten beräknas genom att familjens gemensamma beräknade bruttoinkomst per år fördelat på tolv månader. Högsta avgiftsgrundande inkomst (se bilaga 1).

Den beräknade månadsinkomsten kan förändras vid exempelvis föräldraledighet, studier, arbetslöshet och löneförändring (bilaga 1).

Taxan för placering gäller oavsett vilken omsorgstid barnet/barnen har i verksamheten.

Inkomstkontroll Värnamo kommun strävar efter att alla familjer ska betala rätt barnomsorgsavgift. Därför genomförs varje år en kontroll mot Skatteverket så rätt avgift debiteras. Den som betalat för mycket eller för litet, kan komma att få tillbaka eller debiteras mellanskillnaden i efterhand. För barn som är placerat i förskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet (ex. familjedaghem) uttages en månadsavgift för tolv månader.

Det yngsta placerade barnet räknas som det första barnet vid beräkning av avgift. I samband med placering lämnar vårdnadshavare uppgift om den avgiftsgrundande årsinkomsten delat med 12 månader, detta blir den genomsnittliga månadsinkomsten och utgör *inkomstuppegiften*. Inkomstuppegiften ligger till grund för debiteringen av avgift. Vid förändrad inkomst skall ny inkomstuppegift lämnas. Lämnas inte inkomstuppegift in tas högsta avgift ut.

Beräkning av avgiftsgrundande inkomst

Avgiftsuttaget grundar sig på familjens bruttoinkomst per år fördelat på tolv månader. I den avgiftsgrundande inkomsten ingår lön, föräldrapenning, a-kassa med mera och inkomst av näringsverksamhet och andra skattepliktiga inkomster. Den avgiftsgrundande inkomsten är en beräknad bruttoinkomst, det vill säga avdrag för skatt har inte gjorts.

Till avgiftsgrundande inkomst hör inte skattefria inkomster som bostadsbidrag, underhållsbidrag och barnbidrag.

Vid fortsatt gemensam vårdnad för barnet/barnen i samband med separation (gäller såväl gifta som sammanboende) skall avgiften vid växelvis boende baseras på respektive förälders inkomst om båda vårdnadshavarna har omsorgsbehov. För förälder, som sammanbor med person med vilken hen inte har gemensamma barn räknas det gemensamma hushållets bruttoinkomst som avgiftsgrundande inkomst

Betalningsplikt

Betalningsansvarig är vårdnadshavaren/vårdnadshavarna. Om dessa inte bor tillsammans, men ändå har gemensam vårdnad och barnet/en bor växelvis hos båda vårdnadshavarna och har omsorgsbehov debiteras båda vårdnadshavarna för sin del av avgiften.

Riktlinjer för faktura- och krav verksamhet

Fakturan skickas ut mellan den 5:e – 10:de varje månad med förfallodatum sista dagen i månaden. Om månadsavgiften understiger 100 kronor per månad ackumuleras avgiften och faktura skickas när fakturabeloppet överstiger 100 kronor. Vid utebliven betalning skickas en påminnelse 5 arbetsdagar efter förfallodagen. Den betalningsansvarige har då 12 dagar på sig att betala efter utsändning av påminnelse. Har man inte betalat efter påminnelsen skickas ett inkassokrav. Lagstadgad påminnelse- och inkassoavgift tas ut samt referens- och dröjsmålsränta.

Om inte betalningsansvarig betalar enligt ovan ska en prövning ske om avstängning från förskolan/fritidshem. Beslutet kommer att delges vårdnadshavare och berör rektor samt verksamhet. Avstängningsdatum kommer att framgå av beslutet. Vid eventuell avstängning måste skulden regleras helt innan barnet kan få plats i barnomsorgen igen. I de fall där en avstängning har verkställts, måste skulden betalas i sin helhet innan barnet kan få plats i barnomsorgen igen.

Planeringsdagar och kompetensutveckling

Under fyra heldagar per läsår är förskolorna/fritidshemmen stängda för kompetens- och verksamhetsutveckling för personalen. Informationen om vilka dagar som gäller för kommande läsår får vårdnadshavarna från varje enskild förskola och fritidshem. Vårdnadshavare som inte kan ordna egen omsorg vid dessa tillfällen informerar rektor om detta senast två veckor innan stängd dag och erbjuds annan kommunal förskole- och fritidsverksamhet. Datumen för studiedagarna fastställs i början av varje verksamhetsår (höst-vår). Under läsåret lov och vid stängda dagar vid kompetensutveckling på förskolor och fritidshem förekommer det att förskolor och fritidshem samlas på en förskola eller ett fritidshem.

Återbetalning

Vid längre tids sjukdom kan återbetalning ske efter två veckors karenstid om barnet har varit sjukt mer än två veckor i följd.

Skriftlig ansökan om återbetalning skall lämnas in. Blanketter finns på förskolorna, fritidshemmen, placeringsassistenterna och annan pedagogisk verksamhet (ex. familjedaghemmen). Återbetalning sker genom avdrag på kommande månadsavgift. Föräldrars ledighet, sjukdom o dyl. berättigar inte till återbetalning.